بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް

ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2014/HC-A/344
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:

* ނަން: މުޙައްމަދު ޙަނީފް
* އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު: A073725
* ދާއިމީ އެޑްރެސް: ދަފްތަރު ނަންބަރު 5652/މާލެ
* މިހާރުގެ އެޑްރެސް: މއ. ދިއްގާ / ކ. މާލެ

- އިސްތިއުނާފު ރައްދުވި ފަރާތް:

* ނަން: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
* ދާއިމީ އެޑްރެސް: ޕީ.ޖީ. އޮފީސް
* މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ޕީ.ޖީ. އޮފީސް

- ރަޖިސްޓްރީ ތާރީޚް: 31 ޑިސެމްބަރު 2014
* ނިމުނު ތާރީޚް: 14 ޖުލައި 2016

- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ޤަޟިއްޔާ
- ނަންބަރު: 588/Cr-C/2013
- ނިންމި ކޯޓު: ކްރިމިނަލް ކޯޓު
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ޑައިމޯފިން ޓްރެފިކުކުރުން
- ޙުކުމުގެ ތާރީޚް: 20 މެއި 2013
* ނިމުނު ތާރީޚް: 09 ޖުލައި 2014

- މައްސަލަ ބެއްލެވި ފަނޑިޔާރުން:

ފަނޑިޔާރު އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމް   ފަނޑިޔާރު އަބްދުﷲ ހަމީދު   ފަނޑިޔާރު ޢަލީ ސަމީރު

- **ދައުވާގެ ޚުލާޞާ:**

މިއީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 588/Cr-C/2013 ފަސްއިއްތާ، އެކޯޓުން ނިންމުމަކީ ޝަރުޢީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ އުސޫލަކާ ޚިލާފަށް ނިންމާފައިވާކަމަށް ބުނެ ދަފްތަރު ނަންބަރު 5652/ މާލެ، މިރުފަތު ބަސީލްގެ ފަރާތުން އެފަސްއިއްތާ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން ބެލެވުނު ފަސްއިއްތާއެކެވެ.

މިފަސްއިއްތާގައި އިސްތިއުނާފު ކުރައްވާ ފަރާތަކީ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހެވެ.

- **ފާހަގަ ކުރެވުނު ނުކުތާތައް:**

1) އިސްތިއުނާފު ކުރެވޭ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 588/Cr-C/2013 ފަސްއިއްތާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ޙުކުމަށް ބެލިއިރު، އެފަސްއިއްތާގައި ކ.މާލެ / ދަފްތަރު. ނަންބަރު 5652، މިރުފަތު ބަސީލާއި އިބްރާހީމް ޒިޔާރާގެ މައްސަލަ ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު) ގެ 103 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް، އެމާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ޖަރީމާއެއް ކުރިކަމުގެ ދައުވާކުރުމުން ބެލެވުނު ފަސްއިއްތާއެއްކަމާއި،

އެދައުވާ ހުށަހަޅާފައިވަނީ، އިބްރާހީމް ޒިޔާރާއި މިރުފަތު ބަސީލް، 20 އޮކްޓޯބަރު 2012 ދުވަހު 22:08 ހާއިރުކަންހާއިރު، ފުލުހުން ކޯޓު އަމުރެއްގެ ދަށުން ގ. ކަމަދޫ 3 ގެ ބަލައި ފާސްކުރަނިކޮށް، މިރުފަތު ބަސީލް އެގޭގެ ސިރިބެއިގެއިހުރި ކޮޓަރީގެ ދޮރު ތަޅުލައިގެން ފުލުހުން އެކޮޓަރީގެ ދޮރު ހުޅުވައި ބެލިއިރު، އެކޮޓަރި ތެރޭގައި އިބްރާހީމް ޒިޔާރު ހުރެގެ ފެނިގެން މިދިޔުމުގެ ހޯދުމުގައި އެކޮޓަރިތެރޭ ބަލައިފާސްކުރިއިރު، އެކޮޓަރި ތެރޭގައިހުރި އަލަމާރީގެ ވަތްގަނޑު ތެރޭގައި އޮތް ޖީންސްގަނޑެއްގެ ތެރެއިން ފެނުނު ބޮޑެތި ސައިޒުގެ 4 (ހަތަރެއް) ދަބަސް ފުޅާކޮށްގައި 4.5912 ގްރާމް ޑައިމޯފިން ހުރިކަމަށާއި، އެވަތްގަނޑު ތެރޭގައި އޮތް ފަޓުން ވިއްކުމާއި އެއްގައެއްގެ ތެރެއިން ފެނުނު ބޮޑެތި ސައިޒުގެ 2 (ދޭއް) ދަބަސް ފުޅާކޮށްގައި 5.2799 ގްރާމް ޑައިމޯފިން ހުރިކަމަށާއި، އެވަތްގަނޑުގެ ތެރޭގައި އޮތް ތަޅުފޮން ހަރުފައިވާ ކުޑަ ޖީއްބެއްގެ ތެރޭގައި އޮތް 15 (ފަނަރަ) ފުޅާކޮށްގައި 0.8460 ގްރާމް ޑައިމޯފިން ހުރިކަމަށާއި، ހަމަ އެވަތްގަނޑު ތެރޭގައި ޖަހާ އޮށާފައި އޮތް ދަބަސް ކޮޅުގައި 1.2228 ގްރާމް ޑައިމޯފިން ހުރިކަމަށް އެތަކެތީގެ ތަޙުލީލު ރިޕޯޓުން ދައްކާތީކަން އެނގޭއިރު،

އެ ޤަޟިއްޔާ ނިންމަވާފައިވަނީ "ދެންފަހު، މާލެ / މ.މާހަރޮފުގަސްދުބައި، އިބްރާހީމް ޒިޔާޝާހި، މާލެ މުނިސިޕަލްޓީގެ ހާއްސަ ދަފްތަރު ނަންބަރު 5652 / މިދުވަހު ބަނޑާރީގެ މައްސަލަތަކާ ޢައިމަޒިޔަން ޖިޔާފާ ކުރުމުގެ ކުރީގެ މިދަރުވާ ޝަރީޢަތުން ބެލުމުން، 20 ޑިސެމްބަރު 2012 ދުވަހު 22:08 ހޮޓަލްސަމްރައްސީ، ފުރުމުން ކޮޅު އަދިހުދާގެ ދަރުން ގ. ކަމަދޫ 3 ގެ ބަރަށި ފާސްޓްރެސްޓޯރެންޓް، މިދުވަހު ބަނޑާރީ އެގޭގެ ޖިހޭބައިގަޔާ ކޯޓަރީގެ ދޮރު ދުރައްޕުރުން ފުރުމުން އެކޯޓަރީގެ ދޮރު ހުޅުވައި ބެލިއިރު، އެކޯޓަރި ބޭރުގައި އިބްރާހީމް ޒިޔާޝާ ހުއްޓާ ފެނިގެން މިދިޔުމުގެ ބޭނުމުގައި އެކޯޓަރިޔާބެހޭ ބަރައިފާސްޓްރެސްޓޯރެންޓް، އެކޯޓަރި ބޭރުގައިހުރި އަރިމަތީގެ ވަޅުތަކުން ބޭރުގައި އޮތް ޖިސްޓޯރެޖެއްގެ ބޭރުމަތިން ބިޔަލް ސަމްޕަލް 4 (ހަތަރެއް) ރަބަރު ފުރާޅި، އަވަށްގަނޑު ބޭރުގައި އޮތް ކަރުން ވިޔަފާރިވާ އުދަނގެ ބޭރުއިން ބިޔަލް ސަމްޕަލް 2 (ދޭއް) ރަބަރު ފުރާޅި، އަވަށްގަނޑުގެ ބޭރުގައި އޮތް ތަކެތިން ހަދާފައިވާ ކުޑަ ފޮއްޗެއްގެ ބޭރުގައި އޮތް 15 (ފަނަރަ) ފުރާޅި، ހަމަ އަވަށްގަނޑު ބޭރުއިން ޗޫނު އޮތްފައި އޮތް ރަބަރުކޮތަޅެއް ފުރިފައިވާކަން ހެދިއްޖެ ހެޔޮބަހުން އެނގެން އޮންނަނީއެވެ، ބަންގުރާއަށްކަމުގެ ތަޙުލީލުކުރިއިރު އެތަކެތީގެ ޖުމްލަ ބަރުދަނުގައި 11.9399 ގްރާމް ޢަމަލީގޮތުން ހުރިކަން އެތަކެތީގެ ތަޙުލީލު ރިޕޯޓުން އެނގެން އޮންނަނީ، ހެރޮއިން ހުރިހަމަ ދެވިފައިވާ ފުރިހަމަކުރުގެ މައްސަލަ ރިޕޯޓްތަކުން ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 103 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި ޚިލާފަށް ޢަމަލުކުރުން ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުން މިދުވަސް ބަރީއަށް ކުއްލިއަކަށް ފޯރުކޮށްދިނުން ކަށަވަރުވެއްޖެކަމަށް، މިކަމުގެ އެހެނިހެން ޤާނޫނުގެ ބަލާފައި ހެރޮއިން މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން މިދުވަހު ބަރީއަށް ޖަލުގަން ޖަލަށްލާގޮތަށް -/100,000 (އެއްލައްކަ) ރުފިޔާއިން ޖޫރިމަނާކޮށް މިފަހަރު މިއަދުން ފެށިގެން 01 (އެކެއް) މަސްތުވާތަކުގެ ބޭރުގައި މިހެންވެސް ދައްކަންޖެހޭ މިދުވަހު ބަރީވަން އަންގައި މިގޮތުގެމަތިން ޙުކުމްކޮށް، މިޤަޟިއްޔާގައި ދައުލަތުގެ ދަޢުވާ ސާބިތުވުމުން ޝަރީޢަތުން ސާބިތުވާފައިވާތީ ކޯޓުގެ ފަރާތުން ހިތިފައިންވާތީ، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ސާބިތުކޮށްދީފައިވާ ކަމަށް، މިދުވަހު ބަރީވަށް، ރައްޔިތުންގެ އަމިއްލަފައިދާ ފައިސާއަށް މިދުވަހުން މަސްތުވާތަކެއްޗާއި ވިޔަފާރިކުރުމުގެ ހުއްދައިވާ ފައިސާކަން ޝަރީޢަތުން ސާބިތުކުރުމުގައިވެސް ކުރިޔަށް، މިފައިސާ ދައުލަތަށް ނަގައިދޭނެގޮތަށް ކަނޑައެޅުނީއެވެ..." މައްސަލަ ނިންމަވާފައިވަނީ އެ ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓުން އެނގެން އޮތެވެ.

2) ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 588/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާ، އެކޯޓުން ބައްލަވައި ނިންމަވާފައިވަނީ ޝަރުޢީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ އުޞޫލަކާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ ދަފްތަރު ނަންބަރު 5652/ މާލެ، މިރުފަތު ބަޝީރާގެ ފަރާތުން އެޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރަމުން 03 (ތިނެއް) ނުކުތާއެއް ހުށަހަޅައި، އެނުކުތާތަކާގުޅޭ ގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަދައްކާފައިވެއެވެ.

(ހ) **ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ،** ކޮޓަރީގެ ތެރެއަށް ވަދެ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 47 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 52 ވަނަ މާއްދާއާއި ޚިލާފަށް ހޯދާފައިވާ ހެކީގެ މައްޗަށް ކުށް ސާބިތުވާކަމަށް ނިންމަވާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާ.

(ށ) **ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ،** ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 141 ވަނަ މާއްދާގެ ފުރުމުގައި " އެހެން ގޮތަކަށް ސާބިތުނުވާހިނދަކު، އަންނަނިވި ޙާލަތުތަކުގެ ތެރެއިން ޙާލަތެއްގައިވާ މީހާގެ ގައިގައި މަސްތުވާތަކެއްޗެއް ހުރިކަމުގައި ބަލާނީއެވެ." މިހެން ބަޔާންކޮށްފައި އޮންނަ ހަމައާއި އެމާއްދާ އާއި އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2009/HC-A/212 ޤަޟިއްޔާއާ ޚިލާފަށް ކުށް ސާބިތުވާކަމަށް ނިންމަވާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާ.

(ނ) **ތިންވަނަ ނުކުތާއަކީ،** ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 142،17،18 މި މާއްދާތަކަށް ބަލާއިރު ޖިނާއިޔަތުކުރިކަމަށް ބަލަން އޮންނަ ހަމަތަކާއި މިންގަނޑުން ކުށްސާބިތުނުވާއިރު ކުށް ސާބިތުވާކަމަށް ނިންމަވާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާ.

3- މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދެފަރާތުން ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 588/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނު

ގޮތުގެ ރިޢާޔަތާއި، މިމައްސަލައާ ގުޅޭ ގޮތުން ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މިމައްސަލައާ ގުޅޭ ލިޔެކިޔުންތަކަށް ބަލާއިރު، އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.

(ހ) ފުރަތަމަ ކަމަކީ: އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 588/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާގައި، ދައުލަތުން ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު) ގެ 103 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފަށް އެ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން، މިންވަރު ހަނިވާގެ ވައްކަން ޢަމަލުތަކުން ޓްރެފިކުކުރުމުގެ ކުށުގެ ދައުވާކޮށްފައިވަނީ، 20 އޮކްޓޫބަރު 2012 ދުވަހު 22:08 ހާއިރުކަންހާއިރު، ފުލުހުން ކޯޓު އަމުރެއްގެ ދަށުން ގ. ކަމަދޫ 3 ގެ ބަލައި ފާސްކުރަނިކޮށް، ކ. މާލެ / ދަފްތަރު ނަންބަރު 5652 މިރުކަތް ހަނީފް، އެ ގޭގެ ތިރީބައިގައިހުރި ކޮޓަރީގެ ދޮރު ލެއްޕުމުން ފުލުހުން އެކޮޓަރީގެ ދޮރު ހުޅުވައި ބެލިއިރު، އެކޮޓަރި ތެރޭގައި ކ.މާލެ / މާފަންނު ހުވަނދުބައި، އިބްރާހީމް ޝިހާބު ހުއްޓާ ފެނިގެން މި ދުވަސްވަރުގެ ޤާނޫނުގައި އެ ކޮޓަރިތެރެ ބަލައިފާސްކުރިއިރު، އެ ކޮޓަރި ތެރޭގައި ހުރި އަލަމާރީގެ ވަލެއްގައި ތެރޭގައި އޮތް ޖީންސްފަތްލޫނެއްގެ ތެރެއިން ފެނުނު ބޮޑުމިން ސައިޒުގެ 4 (ހަތަރެއް) ރަތްކުލަ ޕެކެޓްގައި 4.5912 ގްރާމް ޑައިމޯފިން ހުރިކަމަށާއި، އެ ވޯލެޓުގެ ތެރޭގައި ހުރި ކަރުދާހުން ވިޔާފައިވާ އުރައެއްގެ ތެރެއިން ފެނުނު ބޮޑުމިން ސައިޒުގެ 2 (ދޭއް) ރަތްކުލަ ޕެކެޓްގައި 5.2799 ގްރާމް ޑައިމޯފިން ހުރިކަމަށާއި، އެވޯލެޓުގެ ތެރޭގައި ހުރި ތަކެތީން ހަރުފައިވާ ކުޑަ ފުއްޓެއްގެ ތެރޭގައި ހުރި 15 (ފަނަރަ) ޕެކެޓްގައި 0.8460 ގްރާމް ޑައިމޯފިން ހުރިކަމަށާއި، ހަމަ އެވޯލެޓުގެ ތެރޭގައި ޖަޅު އޮތުގައި ހުރި ރަތްކުލަ ކޮޅުގައި 1.2228 ގްރާމް ޑައިމޯފިން ހުރިކަމަށް އެވަނީ ތަޙުލީލީ ރިޕޯޓުން ދައުލަތުން އެނގެން ހުށަހަޅާފައެވެ.

(ށ) ދެވަނަ ކަމަކީ: ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު) ގެ 103 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ޑްރަގް ޓްރެފިކުކުރުން ކުށެއްކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، އަދި އެ މާއްދާގެ (ނ) ގައި އެކުށުގެ އަދަބަކީ އުމުރަށް ޖަލަށްލުމާއި އެކު -/100,000 (އެއްލައްކަ) ރުފިޔާއިން ފެށިގެން -/10,000,000 (ދިހަމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ ޢަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުންކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައި އޮންނަކަމާއި،

ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު) ގެ 17 ވަނަ މާއްދާގައި ޓްރެފިކް ކުރުމަކީ ކޮބައިކަން ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި، އެގޮތުން، ޓްރެފިކް ކުރުމަކީ ޑީލަރަކަށް ނުވާވިޔަސް، އެޤާނޫނުގެ 142 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ކަމެއް ފުރިހަމަވާ ގޮތަށް މަސްތުވާތަކެތި

މުޢާމަލާތުކުރުމަށް، ނުވަތަ ޚިޔާނާތްކުރުން، އެގާނޫނުގެ 142 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްދޭ ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ދެކެވޭ ފުރިހަމަވާގޮތަށް މަސްއޫލިއްޔަތުން މުޢާމަލާތްކުރުންކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި، "ޚިޔާނާތް" އަދި މަސްއޫލިއްޔަތުން މުޢާމަލާތްކުރާ، މަސްއޫލިއްޔަތެއްކަމަށް ދެމި ހިފާޒަތުގައިވާމީހާކަމަށް ބުނެވުން ޤާނޫނުގެ 20 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި،

އިސްތިއުމާލުކުރުން ޤާނޫނުގެ 142 ވަނަ މާއްދާއަށް ބަލާއިރު، އެ މާއްދާގައި، "މި ޤާނޫނުގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިނުވާނަމަ ހިނދަކު، މަސްއޫލިއްޔަތުން މުޢާމަލާތްކުރާ މީހަކު، އަންނަނިވި ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ކަމެއް ކޮށްފިނަމަ ސާބިތުކުރުމަށް، އެކަމަކީ މަސްއޫލިއްޔަތު ޚިޔާނާތްކުރި މީހެއްކަމަށް ބެލެވޭނެއެވެ."، މިގޮތުގައިން ބަޔާންކޮށް ދެވުނު 11 (އެގާރަ) ކަމެއް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، އެ މާއްދާގެ (ކ) ގައި "ޚިޔާނާތްކުރުމާ މީހެއްކަމަށް ބެލެވޭ މިންވަރުކުރާނަން މި ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ މިންވަރަށް މަސްއޫލިއްޔަތު އަމިއްލައަށް ހުރުން" މިގޮތުގައިން ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، ބުނެވުނު ޤާނޫނުގެ 135 ވަނަ މާއްދާގެ (ޅ) ގައި މަސްއޫލިއްޔަތެއްކަމަށް ދެމިހުރުމާއި މުޅި އަމިއްލައިގެ 4 (ހަތަރެއް) ގޮތަކަށް ދިނުމުގެ ޢަދަދުކަން ޖެހިފައިން ހުކުމްޖެހިދަރަ، އެ އެއްޗެއް އޮތްގޮތް އަމިއްލައިގެ އެ ހުރި، އެ އެއްޗެއް ޚިޔާނާތްކުރަން ކުރުމުގައި ބެލެވޭނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި، އަދި ބުނެވުނު ޤާނޫނުގެ 141 ވަނަ މާއްދާގައި، އެ ޤާނޫނުގެ ބޭނުމަށް ޓެކަވި މަސްއޫލިއްޔަތު އަމިއްލައިގެ ހުރިކަމަށް ބެލެވޭނެ ގޮތްތަކެއް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، އެ މާއްދާގެ (ރ) ގައި މިޒާނުގެ ކޮންޓްރޯލް ދަށުގައި ހުންނަ ތަކެއްޗާއި ނުވަތަ އެއްޗެއްގައި މަސްއޫލިއްޔަތެއް ހުރުމަކީ އެ އެއްޗެއް އޭނާގެ އަމިއްލައިގައި ހުރިކަމުގައި ބެލެވޭނެ ގޮތްތަކެއްކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވޭނެހެން ކަމާމެވެ.

(ނ) **ތިންވަނަ ކަމަކީ:** ޝަރީޢަތުގައި ވަކި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 47 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 52 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ހޯދާފައިވާ ހެކީގެ މައްސަލައާ ކުރީ ސާބިތުވާކަމަށް ނިންމަވާފައިވާކަމަށް ބުނާ ހުކުމެއް ނުވާކަމަށް ދަޢުވާކުރެވިފައިވާއިރު، އެދުމާއްދާއާ ޚިލާފަށް ހޯދާފައިވާކަމަށް މިޔަފުޅު ހަނދާނާ ފަރާތުން ދެކެނި، ކުރިއަށް ދިޔަ މަސްއޫލިއްޔަތު އިތުރު ފަރާތްތަކަށް ބާރުދެއްވާ ދެއިރު ކާވިން (ހަތްދިހަ ދޭއް) 72 ގަޑިއިރު ބަންދުކޮށްގެން ދުވަސްވެފައިވާ ކާޑު އަހުރާކުން 82 (އަށްޑިހަ ދޭއް) ގަޑިއިރު ފަހުން ގ.ކަމަދޫ 3 ބަލާފުރަސްކުރަން ފޯނުކޮށްފައިވާކަމަށް، ކާޑު އަހުރާމެގެ ދަރިން ތަކެއް ބަލާ ފަސްކުރާއިރު ފުރުޞަތު އަމަލުކުރަމުންދާ އިޖްރާއާތު "ފުރުޞަތު ލިބިދިނުމަށް އޮންނަ ޤާނޫނީ ބާރުތަކާއި އިޖްރާއާތުގެ ބާރުން ހިފުމުގެ ޙަވާލުދީ" ގެ 9 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ، ފުރުޞަތު ގ.ކަމަދޫ 3 އަށް ވަދެވުނުވަރު ޤާނޫނީ ބަރަދަށް ނޫޅި މުޅި...

ހަމަވެފައިވާ ކޯޓު އަމުރެއްގެ ދަށުންކަމާއި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 47 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބުނާފަދަ ވަގުތުން ފިޔަވަޅު އަޅަންޖެހޭ ފަދަ ހާލަތްތަކުގައި ނޫންކަމާއި، އެ ގެއަށް ވަނުމުގައި ދިރިއުޅޭ ބައެއްގެ ހުއްދަ ހޯދާފައިނުވާކަމާއި، ކޯޓު އަމުރެއްވެސް ދައްކާފައިނުވާކަން ޝަރީޢަތް ކުރެއްވި ފަނޑިޔާރަށް ފެނުމުން އެނގެން އޮންނާތީކަމާއި،

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 47 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބުނާ ގޮތުގައި މީހުން ދިރިއުޅޭ ތަންތަނަކީ ހުރުމަތްތެރިވެގެންވާ ތަންތަންކަމާއި، ވަގުތުން ފިޔަވަޅެއް ނާޅައިފިނަމަ މީހެއްގެ މުދަލަކަށް ނުވަތަ މީހަކަށް ލިބިދާނެ ގެއްލުމަކުން އެ މުދަލެއް ނުވަތަ އެ މީހަކު ސަލާމަތްކުރުމަށްޓަކައި، ނުވަތަ ކޯޓު އަމުރަކުން ހުއްދަ ލިބިގެން މެނުވީ އެއްވެސް މީހަކު ދިރިއުޅޭ ތަނަކަށް އެ މީހެއްގެ ނުހުއްދަޔަށް ވަދެގެންނުވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވުމާއި، ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް ހޯދާފައިވާ ހެކި ޝަރީޢަތުގައި ޤަބޫލުކުރަން ނުވާނެކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 52 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާތީއާއި،

ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2008 (ފުލުހުންގެ ޤާނޫނު) ގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ބާރުލިބިގެން އެކުލަވާލެވިފައިވާ "ފުލުހުންނަށް ދީފައިވާ އިދާރީ ޤާނޫނީ ބާރުތަކާއި އިޖުރާއާތުގެ ބޭނުން ހިފުމާބެހޭ ގަވާއިދު" އަށް ބަލާއިރު، ބުނެވުނު ގަވާއިދުގެ 9 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ކޯޓު އަމުރުގެ ދަށުން ބަލާ ފާސްކުރުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ އަމުރުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ މުއްދަތުގައި ބަލާ ފާސްކުރަންވާނެކަމަށާއި، އަދި އެ މާއްދާގެ (ޅ) ގައި ކޯޓު އަމުރެއްގެ ދަށުން ތަނެއް ބަލާ ފާސްކުރުމަށް ފުލުހުން ދާއިރު އެ ތަނެއްގެ ވެރިފަރާތް އެ ތަނުގައި ހާޒިރުވެހުންނަ، އެ ތަން ބަލާ ފާސްކުރުމުގެ ކުރިން ކޯޓުން ނެރެފައިވާ ބަލާ ފާސްކުރުމުގެ ކޯޓު އަމުރުގެ ކޮޕީއެއް އެ ތަނެއްގެ ވެރިފަރާތަށް ދޭންވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު،

ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލާގައި ދ. ކުޑަހުވަދޫ 3 ގެ ބަލައި ފާސްކޮށްފައިވަނީ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J(BF)2012/578 ކޯޓު އަމުރުގެ ދަށުންކަމާއި، ބުނެވުނު އަމުރަށް ބަލާއިރު އެ އަމުރަކީ ބަނގުރާއާއި، މަސްތުވާތަކެތި ގެންގުޅެ އެ ތަކެތީގެ ވިޔަފާރިކުރާކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ މައްސަލައިގައި ދ.ކުޑަހުވަދޫ 3 ގައި ބަނގުރާއާއި މަސްތުވާތަކެތި ހުރިކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ ތަންތަނާއި ތަކެތި ބަލާ ފާސްކުރުމަށް، ބަލާ ފާސްކުރަން ފެށި ވަގުތުން ފެށިގެން 4 (ހަތަރެއް) ގަޑިއިރަށް މުއްދަތު ހިނގާނޭ ގޮތަށް ނެރެފައިވާ އަމުރެއްކަމާއި، އެ އަމުރުގެ ބާރު ހިނގާނީ އަމުރު ނެރޭ ވަގުތުން ފެށިގެން 48 ގަޑިއިރުގެ މުއްދަތަށްކަމާއި، އަދި އެ އަމުރު ނެރެފައިވަނީ 20 އޮކްޓޫބަރު 2012 ގެ 19:15 ގައި ކަމަށް އިސްތިޢުމާލުކުރެވުނު އަމުރަށް ބެލުމުން އެނގެން އޮންނައިރު، ދ.ކުޑަހުވަދޫ 3

އެވެ ކިޔާ ގޮތި ފުލުހުން ބަލާފާސްކޮށްފައިވާ 20 އޮކްޓޫބަރު 2012 ގެ 22:08 ގައިކަން "ވޮކްޓޭވިސް ޓޫރިސް ސަރވިސްގެ ކުރުގެ ފޮނިން ގެނެވާ މިހުނަށާއި ތަކެތީގެ މައުލޫމާތު ލިޔުމް" އަރާއި މި މައްސަލާގައި ދީ ފަރާތުން ދައުލަތުގެ ވަކާލާތުކުރާ ފަރާތުން އެދިގެންއޮތުމުން، ދ.ކަމަރު 3 ގެ ބަލާފާސްކުރުމުގައިވާ އިސްތިހާރުތަކާ ކުރިމަތިން ކާޑުގެ ނަންބަރު 145-J(BF)2012/578 ކާޑު އަމުރުގެ ބާރު ހިނގާ މުއްދަތުގައިކަން އެނގެންކަމާއި،

ދ.ކަމަރު 3 އަށް ވަށްމުގައި އެ ގޭގައި ދިރިއުޅޭ ބައެއްގެ ހެއްދި ހުރިފައިންވާކަމާއި ކާޑު އަމުރުއްވެސް ދައުލަތުގެއިންވާކަމަށް މުޢުޠީ ބަނޑުގެ ފަރާތުން ބަޔާނުވާފަރު، ބަލައިފާސްކުރުމަށް މުޢުޠީ ބަނޑުއަށް ކާޑު އަމުރު ދައުލާ ބަލާފާސްކުރުވާފައިވާކަން ބަޔާން ދައުލަތުން ހުށަހެޅި ލިއުމުގައި، އިސްތިހާރުކުރާ އަމުރު ދައުލަތުގައިވާކަން މުޢުޠީ ބަނޑު ނަމުގައި ސާއިޓުކުރުވާކަން އެނގޭކަމާއި، ބަޔާވާން ސާފަދާ މުޢުޠީ ހަނޑުގެ ސާއްދިއްޔާނަކަން މުޢުޠީ ހަނޑުގެ ފަރާތުން ބަޔާނޭ ފުލުހުން ސާއިޓުކުރާފައިވާ ތެޔޮއްގައި ނުވަތަ ގަނޑުއްގައި ހޫނުކަމުގައި ސާއިޓުކުރި ކާޑު އަމުރުއްގައިކަން މުޢުޠީ ހަނޑުގެ ހަނޑުގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ސަރުކާރުގެ މަޖިލީހުގައި ބަޔާނުވާފައިވާ ފާހަގަކުރުވެފައިވާ އެމްޑީއެން، ބަލާފާސްކުރުމުގެ ކާޑު އަމުރުގެ ބާރޫއީ މުޢުޠީ ހަނޑުނަން ފުލުހުން ދައުލަތުގައިވާކަން މި މައްސަލާގައި މުޢުޠީ ހަނޑު ދައުލަތުގައިވާ ވަކާލާތުކުން އެނގެން އޮންނަކަމާއި، ހުރަހެޅުއްގައިވާ މައްސަލާގައި މުޢުޠީ ހަނޑާ ދޮކޮރަން ހުރަހެޅުން ހަމަކަޑު ކުރިމަތިން ކާޑުގެ ނަންބަރު 145-J(BF)2012/578 ކާޑު އަމުރުގެ ބާރު ހިނގާ މުއްދަތުގައި ދ.ކަމަރު 3 ގެ ބަލާފާސްކުރުމުގެ ބޭރުގައި އެކަށީން ފުރިހަމަވާ މަސްއޫލިއްޔަތެއް އެނގެން އޮތުމުން، އެ ހުރަހަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު އަސާސީގެ ފުރުޞަތު އަސާސީގެ 47 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި ފުރުޞަތު އަސާސީގެ 52 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ކުރިޔަކަން ބެލެވޭން ނެތް ކަމާއި، އަދި ކާޑު އަމުރުގައި ފުލުހުން ސާއިޓުކުރިކަން ހުރި މުޢުޠީ ހަނޑުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބޭނުންކުރުވާފައިވާ ޤާނޫނާ ޚިލާފުވެ ބެލެވޭން އޮތުމުން، ބެލެވުން ކާޑު އަމުރުގެ ދަށުން ފުލުހުން ދ. ކަމަރު 3 ގެ ބަލާފާސްކުރުމުގައިވާ "ފުލުހުންނަށް ޙިމާޔަތްދިނުމާ އެންމެ ގާތުން ބެރުހަކާއި އިހުތިރާމާއި ބޭނުން ހިފުމަށް ދޭވައިދު" ގެ 9 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިޖުރާއަތާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބެލެވޭނެކަމެވެ.

(ރ) ހަތަރުވަނަ ކަމަކީ: މުޙައްމަދު ބަޝީރުގެ ފަރާތުން މި މައްސަލާގެ ތަޙްޤީޤުން ދިފާޢާ ބަޔާނުގައި، މުޙައްމަދު ބަޝީރު ކުއްތަކަން ހިފައިގެން އުޅޭ ގ ބަގީޗާސޯލުކުރުގެ ތޮށްޓަގައި އަރަމާތި ވަޅުގަނޑުގެ ތަޅުދަނޑު ދިޔަމަށް ފުރުތުން ބުނިކަމަށާއި، އެ ވަޅުގަނޑަށް މުޙައްމަދު ބަޝީރުގެ މޫނުއަޅާ ދިރުނީޔަށްތަކާއި ފަރާސާ ފަރަ ތަކެތި ބޭރުކުރުމަށް މުޙައްމަދު ބަޝީރު ތަޅުމަތާއި ހުރިހާ ތަނެއްކަމަށާއި، ނަމަވެސް އެ ވަޅު ތަޅުދަނޑު ބޭރުވުނު ތަނުގައި ނޫނީޕާކަމަށް ފަރުމާކަމަށް ޖުމްލަ ބުނުމުން، ގަޑިކަމުން ވަޅުގަނޑު ރޫޅިކަމަށާއި، އެ ވަޅުގަނޑުގެ ތެރެއިން ފަރާސާއި މަސްތުވާތަކެތި ފަރުޅަމާކަމަށް ފުރުޅުން ބުނިކަމަށާއި، މުޙައްމަދު ބަޝީރުއާ އެއްވަސް އިތުރުގައި މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރުމަށް ޖެހިފައިވާ މުޙައްމަދުގެ ބަކަރީ، އެ ގޮތުގައި މުޙައްމަދު ބަޝީރުގެ އިތުރުން އުޅެނީ މަހަކު 2000ރ (ދެހާސް ރުފިޔާ) ދީގެން ގެންގުޅޭ އަންހެން ކުދިންތަކުއްކަމަށް ބުނެފައިވާއިރު،

ކުރިމަތިލި ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާގައި މުޙައްމަދު ބަޝީރުގެ ފަރާތުން ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކަކީ ބަލާއިރު، މި ދައުވާއަކީ މުޙައްމަދު ބަޝީރު އިންކާރުކުރާކަމަށާއި، މަސްތުވާތަކެތި ފެނިފައިވަނީ މުޙައްމަދު ބަޝީރު ކުއްޔަކަށް ހިފައިފައި ހުރި ކޮޓަރިއެއްގެ ތެރެއިންކަމަށާއި، އެ ގެއަށް ކުރިން ކުއްޔަށް ބަލައިބަނީ، ބައިވަރު މީހުން ވަދެ އުޅޭ ގެއެއްކަމަށާއި، މަސްތުވާތަކެތި ފެނުނު ވަޅުގަނޑަށް މުޙައްމަދު ބަޝީރު ހޯދާ ފަރާސާ ދައްކާދިނީ ވަޅުގަނޑުކަމަށާއި، އެހެންނަމަވެސް އެ ތަކެތި އެ ވަޅުގަނޑުގައި ހުރި ގޮތް މުޙައްމަދު ބަޝީރަށް ނޭނގޭކަމަށާއި، މި ތަކެތި ފޯރުކުރީ ޖިނާޔަތަކާ ގުޅުން އެހެން މީހެއް ހުށަހަޅާ ކަމަށާއި، އެއީ ރ.އ. ހުރަފުށި / އަތިރިގެ، އަބްދުﷲ އަޙްމަދުކަމަށާއި، އެއީ އެ ގެއަށް ކުރިން ވަދެ ނިދާ ހަދާކަމަށާއި، ތަޙްޤީޤުގައި މަޖުބޫރުކުރުމުން އިޢުތިރާފު ދިނީ ކަމަށް، ބުނަމުން ދިޔަ ކަމެވެ.

އިޢުތިރާފު ދިނީ މި މައްސަލާގެ ތަޙްޤީޤު ދިފާޢާ ބައްލަވައި 2012 އޮކްޓޫބަރު 18 ވަނަ ދުވަހުގެ ބަޔާންނަމާ ވަގުތުއެގައި އަޙްމަދު އަލީ އެ ކޮޓަރީގެ މަސްތުވާތަކެތި ފޮނުވާ އަތޮޅުތަކުގައި ކުރިއަށް ހުރީ ދުވަސްވަނީ، އޭނާގެ އަމިއްލަ ރުހުމުން އެ ފޮނުވި މަސްތުވާތަކެތީގެ ވަޅުގަނޑު ތަޙްޤީޤަށް ދައްކާދިން ކަމަށް ބުނެފައިވާއިރު، އަޙްމަދު އަލީމް އިޢުތިރާފު ދިނީ މުޙައްމަދު ބަޝީރުގެ ރުހުމުގައި ކަމަށާއި އެ ފަދަ ގޮތަކަށް ބުނެވިފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވާތީއެވެ.

އަޙްމަދު އަލީމް މި މައްސަލާގެ ތަޙްޤީޤު ދިފާޢާ ބައްލަވައި މުޙައްމަދު ބަޝީރަށް އޭނާ ދަންނަ ކަމުގައި ބުނެދިނީ، 2012 އޮކްޓޫބަރު 18 ވާ ދުވަހުގެ އެއްވެސް ވަގުތެއްގައި އަޙްމަދު އަލީމް މުޙައްމަދު ބަޝީރު ދަރިއެއް ސ.މަރަދޫ/ގ.ކަރަކަ 3 ގެއަށް ގޮސް މުޙައްމަދު ބަޔާންގެ ކޮޓަރިއަށް ވަދެ ހުއްޓާ ފެނުނުކަމަށް އެއްވެސް

މީހުނާ ނުވަތަ ބަޔަކު ބޭނުންވާ އެ ހަދަނީ ދޫކޮށްލަން ބޭނުފުޅުވާނެވެ، އަސްލަމު އަމިތު ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަށް ދިޔައިރު ބަޔާނުގައި ގ.ކަމަދޫ 3 އަހަރު އަސްލަމު އަމިތު ދިރިއުޅުއްވާ ކަމަށާއި، އެގޭއަށް ދަރި އިބްރާހީމް ޒިޔާދުއާއި މިރުވަމު ބަސީރުގެ ރައްޓެހިކަމުގައި ކަމަށާއި، މަސްތުވާތަކެތި ފެނުނު ކޮޓަރިއަކީ އަސްލަމު އަމިތް ނިދާފައިވާ ކޮޓަރިކަމަށާއި، ގިނަ ފަހަރު އެ ކޮޓަރީގައި އުޅެނީ އަސްލަމު އަމިތުކަމަށާއި، އެ ކޮޓަރިއަކީ އަސްލަމު އަމިތު އެކަނި ދިރިއުޅޭ ކޮޓަރިއެއްކަމަށާއި، އެ ކަބަޑުން ފެނުނު މަސްތުވާތަކެއްޗަކީ އަސްލަމު އަމިތު ބޭނުންކުރަން ގެންގުޅުނު މަސްތުވާތަކެތިކަމަށާއި، އެ ކަބަޑުގެ ތަޅުދަނޑި އޮންނަނީ އަސްލަމު އަމިތުގެ ޖީބުގައިކަމަށާއި، ބެޑަށް ޖެހުމުގެ ތެރޭގައި އެ ތަޅުދަނޑިއާއެކު އެހެން މަސްޓަރކީއެއްގައި އަސްލަމު އަމިތު ފުރުޅުންގެ ބެޑުގެ ދަރަނި ގެންގޮސްފައިވާކަމަށް، ތަޅުދަނޑި ނުލި ގޮޑިއެއްގެ ބޭރުން ޗާބީއެކޮށް މަގުމަގުގައި އޮއްސާލާކަމަށާއި، އެ އަތުގާތު ތަޅުދަނޑިގައި އަސްލަމު އަމިތު އެއްކޮޅު ހުންނާނެކަމަށާއި، އެ ވަގުތު އިބްރާހީމް ޒިޔާދުއާއި މިރުވަމު ބަސީރު ދަށު ތިރިބައިނަށްވަކަށާއި، ބޮޑިދާސް ގެންގުޅެނީ ހައްދަރުހަށުމުގެ ޒަހުރީސް އާދޭ އަހަރު ދުވަހުކަމަށް އަސްލަމު އަމިތު ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ބޭނުފުޅުވާކަން އެނގެން އޮންނަކަމެވެ.

(ރ) ފުރުޞަތު ކަމަށް: ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު) ގެ 18، 17، 142 ވަނަ މާއްދާތަކަށް ބަލާއިރު ޖިނާއީ ފިޔަވަޅުތަކުން ބަލަން އޮންނަ ހަމަތަކާއި މިންގަނޑުން ކުރަންޖެހޭ ގޮތް ސާބިތުކުރުމަށް ނިންމަވާފައިވާ ގޮތް ހުރަހެއް ނުވާކަމަށް ދިޔައިމަތުކުރައްވާއިރު،

ގ.ކަމަދޫ 3 ގެ ބަރާބަރުކުރަނިވި އެ ގޭގެ ތިރީބައިގައި ހުރި ކޮޓަރީގެ ތެރޭގައި ހުރި އަލަމާރިއެއްގެ ފަތްގަނޑުގެ ތެރެއިން މަސްތުވާތަކެތި ފެނިފައިވާކަމަށް ހުށަހަޅާ ހިނގާދިޔައިރު ދިޔަ ފުލުހުންކުރެވުމާ މާލޭފޮސް ޖެހިފައި ސަރަހައްދުގެ ލިބިފައިވާ ކާޑު ކުރެވިފައި ބަދަލުކުރެވިފައިވާއިރު، ކޯޑުރަލު ނަގާސަލަން ޖަނަރަލްއާއި، ކޯޑުރަލު ޝަރީއަތް ބަފަރުބުއްލާއާއި، ވުނާސް ކޯޑުރަލު އަސްލަމު ސަލީމް ވުނާސް ކޯޑުރަލު މުޙައްމަދު ޙުސައިނަށް ގެއިބަހުން ބެނގުން އޮންނަކަމާއި، އަދި ބޭނުފުން ތަކެތި ތަކެތި ފައިލުކުރި ފަހުން، އެ ތަކެތީގައި ބޭރުގައްޓާއި 11.9399 ގްރާމް ޑައިމޯފިން ހިމެނޭ ޑައިޖެޓިކް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ނަންބަރު K(e)/DR/2012/1541 ފޮރެންސިކް ރިޕޯޓުން އެނގެން އޮންނަކަމާއި،

ބޭނުފުން މަސްތުވާތަކެތި ބަޔާންކޮށްލި، މިންވަރު ކޮށްކުރަން ހިފެހެއްޓުން އުޅެ ކޮޓަރީގައި ހުރި އަލަމާރިއެއްގެ ފަތްގަނޑުގައި ހުރި ތަކެތި ފުރިފައިވާ ތަކެތިކަމަށް މިންވަރު ކުރެވޭ ފުލުހުން އެބަހުރިކަމާއި، އަދި އެ ފަތްގަނޑުގައި މިންވަރު ކުރެވޭ ދުވަސްވަރު ވިޔަފާރިކުރަމުންދާކަމުގެ ފުރިހަމަ ބައިނާކުރުމާ

ބަރައްޖޭ ވައްކަމެއްކަމަށާއި، އެ ވައްކަމުގެ ބޭނުންކުރާ އިތުރު މިހާރު އެނގިގެން ނުހުންނާނެކަމަށާއި،
ވައްކަމުގެ ބަރައްޖެހި ތަކެތިފެނިގެން މިންވަރުގެ ބައެއް ވަނީ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގައި ދަށުކޯޓުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ އެނގެން
އޮންނަނީ، އެ ވައްކަމެއް މިންވަރުގެ ބައެއް ގެއްލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ގާނޫނުތަކުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބަރައްޖެހިގެން
ގެންގޮސް ތަކެތިގައި ހުރުމަށް ވައްކަމުގެ އެއްވާ ރަހައްގެ އެއްބޮ ހަމަހުރި މިންވަރު ބޭނުންކުރަމުން
މިންވަރު ބޭނުންގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބަދަލުވާފައިވާކަމަށާއި، އަދި މިންވަރު ބޭނުންއަށް
މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރި އެ ތަކެތި ގެންގޮސް މިގޮތުންނެވެ ވަކިސަރުގެ ތަފްޞީލުގައި ދަރުކޯޓުގައިވާ
މިންވަރު ބޭނުންގެ ފަރާތުން ބަދަލުވާފައިވަނީ ފަހަގަކުރެވުނު ޢަދަދުގައި ހުރިހާ ޝަރީޢަތުގެ މަސައްކަތްތައް ވެއްޖެއެވެ،

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 588/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް
ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓުގެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ 19 ވަނަ ނުކުތާގައި މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން މިނުވަރު
ބަރުގެ ކުރުގެ ރިޕޯޓު ސާމްޕަލް ބަލާބެލުމުން، މިގެ ކުރިން މިނާގެ މައްޗަށް މި ބާވަތުގެ ކުރެއް ޝަރީޢަތަށް
ސާބިތުވެފައިވާކަމަށް ގާނޫނު ކުރައްވާފައިވާކަން އެނގެން އޮތުމުން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011
(މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު) ގެ ބޭނުމަށް މިންވަރު ބޭނުންއަށް ދެވޭ ތަޢާރުފުކުރުން (މަސްތުވާތަކެތި
ދޫކުރާފައިވާ މިގޮތް) ކަން އެނގޭކަމާއި، މިންވަރު ބޭނުންގެ އަދަދު ވުރެ ގިނަ މަސްތުވާތަކެތީގެ ބަރުދަން
ބަރުދަނުގައި 11.9399 ގްރާމް ހުރިކަން އެ ތަކެތީގެ ތަޙުލީލު ރިޕޯޓުން އެނގެންއޮންނާތީ، ޤާނޫނުގެ ޤާނޫނުގެ
142 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަދި 135 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) އަށް ރިޢާޔަތްކުރުމުން، މިންވަރު ބޭނުމަށް މަސްތުވާތަކެތި
ވިއްކުމުގެ މަޤްޞަދުގައި ބެހެއްޓުން ސާބިތު ކަމެވެ.

(ބ) ހަވާލާ ކަމަށް: ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2008/SC-A/08
ޤަޟިއްޔާގައި މަސްތުވާތަކެތީގެ މިންވަރު އެބައި ހުރުމާއި، އިސްތިއުނާފު ކޯޓުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ޤާނޫނީ
ގޮތުން އެކުލަވައިގެން ކުރެވޭކަމާއި، މަސްތުވާތަކެތީގެ މަސްތުވާތަކެތީގެ މިންވަރު އެބައި ހުރުމަށް ކުރެވޭ
މަސްއޫލިއްޔަތު އެކުލަވާލެވިފައިވާ ގޮތް ބަލާލުމަށް "ޤާނޫނީ ޤާނޫނު" އެއްކަން ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/77 (މަސްތުވާތަކެތީގެ
ޤާނޫނު) ގެ 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ބަޔާނާ ހަމައެކަން ކަނޑައެޅިގެން އެނގެން އޮންނަކަމަށް އެ
ޤަޟިއްޔާގައި ގާނޫނު ކުރައްވާފައިވާ ކަމާއި،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/07 ޤަޟިއްޔާގައި ކޯޓުން މިފަދަ ވެސް
އެއީމީގެ ހިއްސާތަކުގެ ތަރުތީބުގައި ހުރިހާ ތަފާސްހިސާބު ޖަމާކުރުމާ އެކުލަވާލެވޭ މިފަދަ ގޮތްތައް، އެ ތަފާސްހިސާބު ޖަމާކުރު

އުފުލަންޖެހޭ ފަރާތެއް ނުދެއްކާހާ ހިނދަކު ޝަރީޢަތާއި ޤާނޫނުގެ ކުރިމަތީގައި ޒިންމާ އުފުލަންޖެހޭ ފަރާތަކީ އެމީހެއްގެ ހިޔާޒަތުގައި ދަށުގައި އެއްއެއްކޮށް ހުރި މީހާކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި، އަދި އެ މީހެއްގެ ހިޔާޒަތުގެ ދަށުން ފެނިފައިވާ މަސްތުވާތަކެއްޗާއި ގުޅޭ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކުގެ މަތިން ޒިންމާ އުފުލަންޖެހޭ އެހެން ފަރާތެއް ދެއްކިއްޖެނަމަ، އެ މީހަކީ އެ ކުށުގެ ޒިންމާއިން ބަރީއަވެގެންވާ މީހެއްކަން މި ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2009/HC-A/212 ޤަޟިއްޔާއަށް ބެލުމުން އެނގޭކަމާއި،

އެ ގޮތުން، މީހެއްގެ އަތުން ނުވަތަ މީހެއްގެ ހިޔާޒަތުގެ ދަށުން މަސްތުވާތަކެތި ފެނިފައިވާ ހާލަތުގައި، އެ ތަކެއްޗަކީ އެމީހެއްގެ އަތުން ފެނުނުމީހާގެ އެއްޗެއް ނޫން ކަމަށް ނުވަތަ އެ ތަކެއްޗަކީ [illegible] މީހެއްގެ ތަކެތިކަމަށް ހަމައެކަނި ބުނެގެން އެ ތަކެއްޗާގުޅޭ އުފުލަންޖެހޭ ޒިންމާއިން ބަރީއަ ނުވާނެކަމާއި، ނަމަވެސް، މަސްތުވާތަކެތީގެ ބާވަތާއި، ވަޒަނާއި، އަދި އެކަމުގައި ވަރަށްގިނަ ކަންކަމުގެ މައްޗަށް ރިޢާޔަތްކުރަން ޖެހޭކަން މިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/HC-A/151 ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުސޫލުން ބެލުމުން އެނގޭކަމާއި،

އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު އުސޫލުތައް ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައަށް ތަޠްބީޤުކުރާއިރު، މި މައްސަލާގައި މަސްތުވާތަކެތި ފެނިފައިވަނީ [illegible] ކުއްޔަށް ހިފައިގެން އުޅޭ ކޮޓަރިއެއްގައި ހުރި އަލަމާރިއެއްގެ [illegible]

[illegible]

މިދެމީހުން ބަޔާންދީފައި އަޙްމަދު އަލީމް ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކުގައިވެސް ބޭނުމެއް ފުރުޞަތުގެ ހުރިކަން ފާހަގަ ކުރެވޭކަމާއި،

މަސްތުވާތަކެތި ފުރިހަމައަށް ތަޙުޤީޤުކޮށް އެ ތަކެތި ޗާޓަރޑް އަބްދުﷲ އަލީމްތަކާއި، އަޙްމަދު އަލީމްގެ ޑީއެންއޭ އެ ތަޙުޤީޤުގެ ތަކެތިތަކުގެ އެއްޗެހި ހާދިސާ ހިނގި ދުވަހުގެ އޮފީސަރުން ކުރިން އެ ތަކެތިތައް އަޙްމަދު އަލީމް އެކަން މައްސަލައިގައި ހުށަހެޅުނު ކުރިމަތިލެވި އަޙްމަދު އަލީމް ކުރިމަތިލެވި ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ބަޔާންދެއްވާފައިވާ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 588/Cr-C/2013 ދަޢުވާގެ ޝަރީޢަތް ހިންގުމުގެ ރިޕޯޓުގެ ޒާބިތަކުރެވުނު ސަފްޙާތަކުގެ 13 ވަނަ ސަފްޙާގައި، އަޙްމަދު އަލީމް 2012 އޮކްޓޫބަރު 19 ވަނަ ދުވަހުގެ 18:15 ހާއިރު ފުލުހުންގެ ބެލުމުގެ ދަށަށް ގެންދެވުނުއިރު، އަޙްމަދު އަލީމްގެ އަތުން ފުލުހުން ނެގި ތަކެތީގެ ތެރޭގައި 3 (ތިނެއް) ތަކެތިތައް ހިފެހެއްޓުމަށް ތަޙުޤީޤުކުރުމަށް ބޭނުންކުރެވިފައިވާ ކަމަށް ފާހަގަކުރެވިފައި ވާތީ، ފުލުހުންގެ ބެލުމުގެ ދަށަށް އަޙްމަދު އަލީމް ގެންދެވުނު އިރު އޮތްގޮތުގެ ތަޙުޤީޤު ތަކެތި އެ ތަޙުޤީޤު ތަކުގެ މަސްތުވާތަކެތި ފުރިހަމައަށް ޕެކެޓްތަކުގެ ތަޙުޤީޤުގެ ތަޙުޤީޤުކުރަން މި މައްސަލައިގައި ދަޢުވާކުރެވިފައިވާ ކުރިއަށްގެންދިޔަ އެއްޗެހި ޖިނާއީ މައްސަލައިގެ ހުކުމެއް ނެތް ކަމެއް، އަދި އެ ކަން ސާބިތުކުރުމުގެ ގޮތުން މިދެފަރާތް ބަޔާންގެ ފާރަވެރިން އެއްޗެހި ވާހަކައެއް ދައްކާފައިވާ ތަކެތިތަކާއި، މައްސަލައިގެ ހާދިސާ ހިނގިދުވަހު ދުވަހުގެ އެއް ދުވަސްތެރޭގައި އަށާރާވަނަ ތަކެތިތަކުގެ ތަޙުޤީޤު ހަމައެކަނި ތަކެތިވެފައިވާކަން އަޙްމަދު އަލީމްގެ ފާރަވެރިން ދަށުކޮށްގައި ހިފެހެއްޓިފައިވުން، އެ ތަކެތިގައި ތަޙުޤީޤުކުރެވުނު ހެކިހެކި މިދެފަރާތް ބަޔާންގެ ބުނެއްވި ޖިނާއީކުރުމަކާއި ވައިސާކަމަށް މިދެފަރާތް ބަޔާންގެ ފާރަވެރިން ހިފެހެއްޓިފައިވާ ތަކެތި، އަދި ފުލުހުން މިދެފަރާތް ބަޔާން ދައުރުގެ ގެ ބަލާފައިވާކަން ދުށައި، ތަޙުޤީޤުގެ އަޙްމަދު އަލީމް ހެއްކާއި ތަޙުޤީޤުކުރުމަށް ފަރާތަކުން މި މައްސަލައިގެ ތަޙުޤީޤުކުރާ ތަކެތިތަކުގެ އުސޫލުން ތަޙުޤީޤުކުރެވުނު، މިދެފަރާތް ބަޔާންގެ ޖިނާއީކުރުމަކާއި ވައިސާ ތަޙުޤީޤުކުރުމުގައި ހުކުމް

ތަކެތީގެ ތަޙުޤީޤު އެކަން ފުރިހަމައިން ބެލުމުގެ ފާރަވެރިންގެ ބެލުމުގެ ތަޙުޤީޤުކުރާކަން ނުވަތަ ގެންގުޅުމުގެ އެއްޗެހި ފާރަވެރިން ތަކެތިތަކާއި ފުރިހަމައަށް ބަޔާންގެ ފާރަވެރިން ބެލުމަށް ހިފެހެއްޓިފައިވާ ފާހަގަކުރެވޭއިރު، މި މައްސަލައިގައި ފުރިހަމައަށް މަސްތުވާތަކެތީގައި އަޙްމަދު އަލީމްގެ ތަކެތިތަކުން އަޙްމަދު ބެލުމަށް ބެލުން ފުރުޞަތު، އެކަމަށް ބަލާ ހިފެހެއްޓުމުގެ ހުރިހާ ހެކިތައް ފާރަވެރިޔާއެއް ހުކުމުގެ ފުރިހަމައިން ދާއިރާއިން، މައްސަލައިގައި ކަންތައްތައް ގޮތަކަށް، ތަޙުޤީޤު ތަކެތިތަކުގައި ހުކުމު ފުރުޞަތުދީފައިވާކަމާއި، އަދި މައްސަލައާ ތަޙުޤީޤާ ހުރިހާގޮތް ކަންކަމަށް

ރިޢާޔަތްކުރާއިރު، އަޙްމަދު އަލީމުގެ ފަރާތުން ކުރިމިނަލް ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަށް ދީފައިވާ ހެކިބަހަކީ މިންވަރު ބަޔާން ކުރުން ބަރީއަކުރުމަކަށް ހިފާފައި ދީފައިވާ ހެކިބަހެއްކަމަށް ބުނެވޭނެ އޮންނަކަމާއި،

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2009/HC-A/212 ޤަޟިއްޔާއަށް ބަލާއިރު، އެ ޤަޟިއްޔާއާއި އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ޤަޟިއްޔާއާއި ހުރި ތަފާތަކީ މިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2009/HC-A/212 ޤަޟިއްޔާގައި މަސްތުވާތަކާއި ފެނިފައިވަނީ ބަންދުކޮށްފައިހުރި ގޮޅިއެއްގެ ތެރެއިން، އަދި ނޫންކަމާއި، ނަމަވެސް، މަސްތުވާތަކާއި ފެނިފައިވަނީ އިބްރާހީމްގެ ކޮޓަރިގައި ހުރި އަލަމާރިއެއްގެ މަތީގައި އޮތް ސިޓީއުރައަކުން ކަމާއި، އެ ކޮޓަރިއަކީ އިބްރާހީމްގެ ބަދަލުވެ ނިދާ ހަދާ ކޮޓަރިއަކަށްވުމާއި، އިބްރާހީމްގެ ފަރާތުން ބަޔާންކުރެވިފައިވަނީ، އެ ކޮޓަރިއަކީ އިބްރާހީމާއި ހުރި ގޮތަށް ބެހެއްޓުނުކަމަށް، އެއްވެސް ގޮތަކަށް ފަރާތެއް އެ މަސްތުވާތަކާއި ގުޅުމެއް ނެތްކަމަށް، އެ ދެފަރާތުގެ އިތުރުން އެހެން މީހަކު އެ ކޮޓަރިއަށް ވަދެ ނިކުމެ ހަދާކަމަށް ބުނެފައިވާކަމާއި، ވީމާ، އެ ގޮތުން ބޭނުންކުރެވިފައިވާ ހެކިތަކަށް ވިސްނާލާއިރު އެ މަސްތުވާތަކާއި އިބްރާހީމް ގުޅުވާލެވޭ ފަދަ ހެކިތަކެއް ނެތްކަމާއި،

އަދި ހުށަހެޅުނު، އިސްތިއުނާފުގައި ދަޢުވާކުރުމުގެ ޤަޟިއްޔާގައި މަސްތުވާތަކާއި ފެނިފައިވަނީ ދަޢުވާ ލިބިފައިވާ ފަރާތުގެ ނަމުގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައިވާ ގޭގައި ހުރި ކޮޓަރިއެއްގެ ތެރެއިން ކަމާއި، އެ ކޮޓަރިއަކީ ދަޢުވާކުރެވިފައިވާ ފަރާތާ ގުޅުން ހުރި ފަރާތެއް ނިދާ ހަދާ ކޮޓަރިއެއް ކަމާއި، އެ ކޮޓަރިއަކީ ދަޢުވާލިބިފައިވާ ފަރާތުގެ ޤަބޫލުކުރުމާއެކު ބޭނުންކުރެވޭ ކޮޓަރިއެއްކަމާއި، މި ދަޢުވާގައި މިނިވަން ހެކިން ދެއްކުނު ޤަޟިއްޔާއާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ރަޖިސްޓްރީގައި ވަނީ ދެކޮޅު ވެވުމަށް، މިނިވަން ހެކި ފަދަ ހެކިބަސް އެއްގޮތް ދަޢުވާ މަސްތުވާތަކާއި ގުޅުވާލެވޭ ސާބިތުކުރުމަށް އެކުލެވިފައިވާ އިސްތިސްނާއެއްނެތި މުޢާމަލާތްތައް އެކުލެވިގެންވާ ކަމުގެ ސަބަބުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނަންބަރު 2008/SC-A/08 ޤަޟިއްޔާއަށް ރިޢާޔަތްކުރުމުން ބަޔާންވެގެން އެވެ، އަދި ދަޢުވާ މަސްތުވާތަކާއި ގުޅުވާލެވޭ ކުރިމިނަލް ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި އަޙްމަދު އަލީމް ޖިނާއީ ނަޒަރިއްޔާތަކަށް ބަޔާންކުރިއިރު އެއްޗަކަށް ޝަރީޢަތުގައި އަޙްމަދު އަލީމްގެ ބަޔަކު ބަރީއަކުރުމަށް ސާބިތުވާ އަދި ފަރާތުން ކުރަނީ ހުރި އިތުރު ހުއްޖަތްތަކާއި، ފައިސާ ގެންގުޅުނު ހުރި ޤަޟިއްޔާގެ ރަމްސެއަށް، ޝަރީޢަތުގެ ހުރި، އަދި މަސައްކަތުގެ ތަފާސީލުތަކަށް އެކަށީގެންވާ ފަދަ ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކުރާއިރު، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/HC-A/151 ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ފަދައިން ހަމަޖެހިފައި އަޙްމަދު އަލީމް ބަރީއަކުރި މައްސަލަ ބަލާއިރު ރިޢާޔަތްކޮށް، މިންވަރު ބަޔާންވާ ޖިނާއީ ޢަމަލުތަކަށް ބަރީއަ ކުރެވިފައިވާކަމާއި،

އެހެންކަމުން، މިދެފަރާތް ބަޔާނާ ތަޙުޤީޤުގައިވެސް ވެރިދޭ ޝާހިދުގެ ގެއްލުން ތިރީހާސްރުފިޔާއި ފައިސާ ހޯދިކަމާ ކުރިމަތީ ޝާހިދުގެ ވަރުގަދަ ހެކި ފެނިފައިވާ މަސްއޫލިއްޔަތެއްގެ ޙާލަތު މިދެފަރާތް ބަޔާނާ ފުރަތަމަ އެދުމަށްޓަކައި އެހެން ފަރާތެއް ސާބިތުވާ އަދި ފާހަގަ ހަމަޖެހޭ ގޮތަށް މިދެފަރާތް ބަޔާނުގައި ދެއްކުމަށްފަހު، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 588/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާގައި ޖަލްސާއިން ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ ކުރީ މިދެފަރާތް ބަޔާނުގެ މައްސަލަ ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ ޝަރުޢީ އަދި ފާހަގަ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފުކަމަށް ބެލެވޭނެ ނުކުތާ ނުފެނެއެވެ.

• ޙުކުމް

ދެންފަހެ، އިސްވެ ބަޔާންވެދިޔަ ކަންކަން އެކުލެވޭ ގޮތުގައި، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 588/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރެއްވުމަށްޓަކައި ދަފްތަރު ނަންބަރު 5652/ މާލެ، މިދެފަރާތް ބަޔާނުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ މައްސަލަ ބެލުމަށް، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ އިސްވެ ބުނެވުނު ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމަށް ބަދަލު ގެނައުމަށް ހާލަތު ނުވާތީ ސާބިތުވާ ސަބަބު ނެތްކަމަށް ކަނޑައަޅައި، މި ޤަޟިއްޔާ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ޙުކުމްކުރީމެވެ.